

Public Affairs-strategie Metropoolregio Amsterdam

Werken aan een gezamenlijk regionaal verhaal op economie en een eenduidige public affairs-strategie richting Den Haag voor duurzaam verdienvermogen.

Investeren in Nederland is investeren in de Metropoolregio Amsterdam

Datum: 20 maart 2026

Status: concept ter bespreking en besluitvorming

Inhoud

1. Leeswijzer en status van dit document	3
2. Context, doel en reikwijdte	4
2.1 Rationale: waarom nu	4
2.2 Doel	5
2.3 Reikwijdte	5
2.4 Verantwoording.....	6
3. Positionering en uitgangspunten	7
3.1 Overkoepelende positionering en kernboodschap	7
3.2 Uitgangspunten voor de PA-inzet	7
3.3 Inhoudelijk kader: drie thema's en een strategische basisinfrastructuur.....	8
4. Het verhaal van de Metropoolregio Amsterdam	9
4.1 Samenwerking als basis.....	9
4.2 Wat de MRA te bieden heeft.....	10
4.3 Drie thema's en strategische basisinfrastructuur	11
4.4 Wat hebben wij nodig van Den Haag: richtinggevende ontwikkel- en investeringsagenda	14
4.5 Doorkijk naar Brussel.....	14
5. Aandachtspunten voor consistentie en effectiviteit	16
5.1 Belangrijkste uitdagingen en kansen in de economische lobby.....	16
5.2 Plan van aanpak voor consistentie	17
5.3 Wat dit vraagt van houding en taal	18
6. Uitvoering: governance, coördinatie, mandaat en planning	19
6.1 Basisprincipes	19
6.2 Governance-structuur (rollen, taakverdeling en woordvoering).....	19
6.3 Benodigde afspraken en middelen.....	20
6.4 Acties 2026	20

1. Leeswijzer en status van dit document

Deze public affairs-strategie (hierna: PA-strategie) is opgesteld op basis van bestuurlijke gesprekken binnen de Metropoolregio Amsterdam (hierna: MRA) (4 juli 2025 en 16 januari 2026) en de dialoog met partners, waaronder de Amsterdam Economic Board (hierna: Amec Board). Het document beoogt te komen tot een gezamenlijk regionaal verhaal en heldere werkafspraken binnen de MRA en met partners. De economische positionering fungeert daarbij als paraplu voor de bredere lobbyinzet van en binnen de MRA en haar partners, en wordt tijdens een extra bestuursvergadering op 20 maart 2026 bestuurlijk besproken.

Dit document is bedoeld voor intern gebruik en omvat een gezamenlijke PA-strategie over het thema economie richting Den Haag. Het geeft de gewenste positionering, kernboodschap, uitgangspunten voor consistentie (messaging en handelingskader) en een voorstel voor governance en acties in 2026. Het document omvat de contouren van een gezamenlijke propositie en de bijbehorende opgaven, maar nog geen alomvattende lijst van specifieke projecten of investeringen. De inhoud is gevoed met observaties en voorbeelden uit gesprekken met partners. De verdere concretisering - waaronder ontbrekende cijfers, kansrijke proposities, investeringsvragen en beleidsknelpunten - wordt expliciet gemaakt en gekoppeld aan gerichte vervolgacties om dit gezamenlijk uit te werken en te realiseren.

2. Context, doel en reikwijdte

De MRA is een motor van het Nederlandse verdienvermogen en een cruciaal knooppunt in Europese waardeketens. Tegelijkertijd worden de belangrijkste randvoorwaarden voor groei, innovatie en brede welvaart - zoals ruimte, energie, bereikbaarheid, wonen, talent en regelgeving - in belangrijke mate bepaald in Den Haag en, in toenemende mate, in Brussel. In een tijd waarin het Rijk en de Europese Unie (hierna: EU) scherper sturen op strategische autonomie, een actievere industriepolitiek en uitvoeringskracht, is het noodzakelijk dat de MRA, in samenwerking met Amec Board, ROM InWest en Horizon Flevoland en andere partners, zichtbaar, eenduidig en proactief aan tafel zit.

Op 4 juli 2025 is daarom bestuurlijk besloten de positionering richting Den Haag nadrukkelijker te verbinden aan de economische kracht van de regio en aan gedeelde nationale belangen. Dit document geeft tevens invulling aan de wens van de Boardleden van de Amec Board (uitgesproken op 14 en 15 oktober 2025) om te komen tot één gezamenlijk regionaal verhaal richting Den Haag.

2.1 Rationale: waarom nu

- **Strategische urgentie:** geopolitieke spanningen en internationale concurrentie zorgen ervoor dat het Rijk en de EU nadrukkelijker sturen op strategische autonomie, sleuteltechnologieën en een actievere industriepolitiek (o.a. te herkennen in rapport-Wennink, rapport-Draghi en rapport-Letta, de Nationale Technologiestrategie). Mede hierdoor is een economische invalshoek voor de MRA richting Den Haag kansrijk. De MRA wil hierin een partner voor Den Haag zijn. Dat vergroot het belang van een herkenbare MRA-propositie en een stevige Rijk-Regio-samenwerking rond uitvoering en investeringen.
- **Grote maatschappelijke opgaven en randvoorwaarden lopen vast:** een onstuimige geopolitieke situatie, vergrijzing en klimaatverandering, evenals schaarste aan onder meer ruimte, arbeid en (schone) energie, druk op de drinkwatervoorziening, netcongestie en lange vergunningtrajecten en regeldruk, werken direct door in het investerings- en innovatieklimaat. Zonder tijdige investeringen, voorspelbaar beleid en heldere uitvoeringsafspraken komt het verdienvermogen - en daarmee de brede welvaart - onder druk te staan.
- **Nederlandse politieke context:** drie kabinetten in vier jaar tijd onderstrepen hoe lastig het is gebleken om de grote maatschappelijke vraagstukken van deze tijd en de bijbehorende randvoorwaarden het hoofd te bieden. In combinatie met regelmatige wisselingen in een versnipperde Tweede Kamer, herinrichting van departementen, de formatie van minderheidskabinet Jetten-I en een druk lobbylandschap vraagt dit om een georganiseerd, eenduidig en consistent verhaal. Tegelijkertijd bieden de ambitie van kabinet Jetten-I om de sterkste economie van Europa te worden, nieuwe investeringsinstrumenten zoals een Nationale Investeringsinstelling en een Nationaal Agentschap voor Disruptieve Innovatie, de instelling van een Ministeriële Taskforce Toekomstige Welvaart en Vestigingsklimaat en de aankomende begrotings- en beleidsmomenten concrete "windows of opportunity" om aan te haken. Juist hier kan een goed georganiseerde PA-inzet het verschil maken.
- **Interne wil en noodzaak:** de afgelopen maanden laten zien dat betere afstemming tussen MRA, Amec Board, ROMs, provincies en gemeenten direct leidt tot meer slagkracht richting Den Haag. Door gezamenlijk op te trekken wordt de propositie inhoudelijk sterker, bestuurlijk geloofwaardiger en operationeel beter uitvoerbaar, en ontstaat een herkenbare handreiking richting het Rijk.
- **Zichtbaarheid en herkenbaarheid:** juist omdat de MRA een breed economisch profiel heeft, lijkt de regio in Den Haag niet altijd voldoende herkenbaar, ondanks de grote economische bijdrage.

Daardoor is voor Den Haag niet altijd scherp op welke specifieke terreinen de regio een onderscheidende bijdrage levert en welke keuzes en randvoorwaarden daarvoor nodig zijn. Een eenduidige propositie, een regionaal verhaal en een potentiële richtinggevende ontwikkel- en investeringsagenda helpen om die bijdrage beter te laten landen in de Haagse besluitvorming.

2.2 Doel

Het overkoepelende doel van de gezamenlijke PA-strategie is een sterke(re) positionering van de MRA in Den Haag op het economisch dossier, gericht op duurzaam verdienvermogen. Het thema economie biedt daarbij een inhoudelijk sterke en strategische ingang tot Den Haag. Deze strategie is daarmee primair een positionerende paraplu: het moet de MRA steviger en eerder in gesprek brengen met Den Haag en andere inhoudelijke dossiers meer gewicht geven. Vanuit die positie kunnen ook de randvoorwaarden voor het verdienvermogen zoals ruimte, wonen, energie, bereikbaarheid, talent en infrastructuur consistent worden geagendeerd. Deze strategie omvat onder meer de volgende onderliggende doelstellingen:

- De positie, geloofwaardigheid en slagkracht van de metropoolregio richting het Rijk te versterken;
- Richting te geven aan prioriteiten en investeringskeuzes (wat vragen we wanneer en waarom);
- De samenwerking tussen MRA, Amec Board, ROMs en betrokken overheden (gemeenten en beide provincies) te versterken;
- Te voorkomen dat partners onnodig langs elkaar heen werken maar elkaar juist versterken.
- Ervoor te zorgen dat (partijen binnen) de metropoolregio tijdig worden betrokken bij nieuwe beleidstrajecten vanuit Den Haag en beter worden betrokken bij de uitvoering van bestaand beleid (zoals het nieuwe industriebeleid, NTS-actieagenda's en het Nationaal Programma Circulaire Economie);
- De kans te vergroten op aanvullende nationale middelen vanuit Den Haag en de positie van de metropoolregio te versterken bij het aantrekken van EU-subsidies waarvoor nationale cofinanciering vereist is;
- Te komen tot een eerste, selectief overzicht van kansrijke proposities, knelpunten en investeringsvragen binnen onze regio, zodat deze gericht kunnen worden ingebracht in nieuwe trajecten vanuit Den Haag.

2.3 Reikwijdte

- **Inhoudelijk:** zoals benoemd, vormt het thema economie, met de nadruk op duurzaam verdienvermogen, een sterke en strategische ingang richting Den Haag, juist omdat het direct raakt aan het bredere nationale belang. Vanuit die invalshoek kunnen ook de randvoorwaarden voor het verdienvermogen zoals ruimte, wonen, energie, bereikbaarheid, talent en infrastructuur in samenhang worden geagendeerd. Deze conceptstrategie fungeert als paraplu en "uitgestoken hand": een herkenbare propositie waarmee de regio eerder en steviger aan tafel komt, door te koppelen aan concrete voorstellen en aan wat het Rijk daarbij moet organiseren. Het is nadrukkelijk geen vervanging van lobbytrajecten binnen andere platforms.
- **Relatie met andere lobbyactiviteiten:** naast deze strategie lopen parallelle en autonome lobbytrajecten op dossiers als mobiliteit/MIRT, ruimte/wonen, energie-infrastructuur en arbeidsmarkt, via de MRA als regio, individuele gemeenten en provincies en via koepels en netwerken (G5/M5, IPO, VNG). Die trajecten blijven bestaan met eigen mandaten en tempo; de betreffende platforms en portefeuillehouders blijven daarin leidend. Waar relevant worden zij verbonden via georganiseerde afstemming met de betrokken platforms (zie hoofdstukken 5 en 6).

- **Primair gericht op Den Haag:** kabinet en bewindspersonen, het parlement (Eerste en Tweede Kamer) en de relevante departementen: EZK, AZ, FIN, IenW, BZK, SZW, OCW en DEF. Waar passend worden ook betrokken (semi-)publieke instellingen aangehaakt.
- **Wisselwerking met en doorkijk naar Brussel:** EU-beleid en financiering sturen steeds vaker nationale keuzes. Daarom wordt de MRA-inzet richting Brussel afgestemd, zowel om dossiers tijdig te beïnvloeden als om Brusselse ontwikkelingen te vertalen naar Haagse besluitvorming.

2.4 Verantwoording

Voor deze conceptstrategie zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van onder meer:

- MRA Bestuur, Platform Economie, Algemene Vergadering, BO Platform Economie, DO Platform Economie.
- Amec Board, waaronder de coalitiemanagers life sciences & health (incl. biotech), tech en AI, en circulaire grondstoffen, industrie en energie. Via deze weg is ook getracht kennisinstellingen, bedrijfsleven en maatschappelijke partners te horen.
- ROM InWest en Horizon Flevoland.
- Provincie Noord-Holland en Provincie Flevoland.
- Directeuren van gemeenten binnen de MRA (o.a. Amsterdam, Almere, Lelystad en Hilversum) en betrokken ambtelijke netwerken.
- Een bredere groep PA-/strategisch adviseurs en lobbyisten uit de MRA.
- VNO-NCW Metropoolregio Amsterdam, MKB-Metropool Amsterdam en ORAM.

3. Positionering en uitgangspunten

De MRA positioneert zich in Den Haag als constructieve en betrouwbare partner van het Rijk bij het versterken van het duurzaam verdienvermogen van Nederland. De economische schaal en internationale verwevenheid van de MRA maken de regio relevant voor nationale opgaven en het versterken van de positie van Europa, maar die relevantie moet consequent worden vertaald naar een set van herkenbare boodschappen en concrete voorstellen.

3.1 Overkoepelende positionering en kernboodschap

Het overkoepelende thema is duurzaam verdienvermogen: het vermogen van Nederland om op termijn productief, innovatief en weerbaar te blijven, ten dienste van brede welvaart en strategische autonomie. Dit thema biedt één paraplu om economische kansen en de bijbehorende randvoorwaarden (ruimte, energie, bereikbaarheid, wonen, talent, enz.) in samenhang te agenderen. Het sluit aan bij de taal in Den Haag en Brussel, zonder dat de MRA telkens een nieuwe term hoeft te adopteren: de inhoud is leidend, de terminologie sluit aan bij de ontvanger.

De kernboodschap richting Den Haag luidt in essentie: "**Investeren in Nederland is investeren in de Metropoolregio Amsterdam.**" Deze boodschap moet niet worden opgevat als een rigide slogan, maar als een bestendige inhoudelijke lijn die, afhankelijk van ontvanger, dossier en context, nader kan worden toegespitst. Het is nadrukkelijk niet bedoeld als claim ten koste van andere regio's, maar als uitnodiging tot partnerschap: investeringen in de MRA leveren baten op voor Nederland als geheel en versterken de complementariteit met andere regionale ecosystemen, en omgekeerd. Daarmee fungeert de kernboodschap als partnerschapsframe: de MRA maakt concreet wat zij bijdraagt en welke keuzes, investeringen of randvoorwaarden van het Rijk nodig zijn om die bijdrage verder te versterken en te versnellen. De inhoudelijke kern blijft daarbij gelijk, terwijl formulering, accent en toon per situatie kunnen variëren om optimaal aan te sluiten en overtuigend te landen. Vanuit die basis wordt de boodschap steeds geladen met drie vaste elementen:

- a) **Baten:** welke bijdrage levert de MRA aantoonbaar aan productiviteit, innovatie, concurrentiekracht, weerbaarheid en strategische autonomie van Nederland?
- b) **Realistische schaarste:** welke knelpunten remmen uitvoering en groei van het verdienvermogen (bijv. netcapaciteit, ruimte, vergunningen, arbeidsmarkt) en welke belangenafwegingen horen daarbij (denk hier bijvoorbeeld aan netcongestie in relatie tot datacentra)?
- c) **Regionale bijdrage aan nationale ambities en doelstellingen:** hoe kan de MRA als regio versnelling realiseren op nationale ambities? Welke kansen ziet de regio om samen met het Rijk en andere regio's op te trekken, welke stappen zijn in de metropoolregio al gezet of staan gepland, welke uitvoeringskracht en cofinanciering brengt de MRA in, en hoe ziet een snel, concreet en opschaalbaar vervolg eruit?

3.2 Uitgangspunten voor de PA-inzet

- **Feiten en data:** werken met kerncijfers; superlatieven en vrijblijvende claims vermijden.
- **Aansluiten op de agenda van het kabinet:** redeneren vanuit de landelijke doelen en ambities van kabinet Jetten-I (o.a. de ambitie om de sterkste economie van Europa te worden) en inspelen op de introductie van nieuwe beleids- en investeringsinstrumenten, zoals een Nationale Investeringsinstelling, een Nationaal Agentschap voor Disruptieve Innovatie en de Ministeriële Taskforce Toekomstige Welvaart en Vestigingsklimaat.

- **Haagse taal, regionaal geworteld:** aansluiten bij de beleidsterminologie van het moment (zoals verdienvermogen, brede welvaart, weerbaarheid en strategische autonomie). Tegelijk blijft het regionale perspectief leidend en voorkomt de MRA dat zij elk jaar een nieuwe "mode-term" adopteert.
- **Samenwerking als norm:** tussen de MRA-overheden, met de Amec Board-partners (inclusief kennisinstellingen en bedrijfsleven), de ROMs en maatschappelijke partners, met het Rijk en met andere regio's. De toon is constructief: meedenken en meehelpen.
- **Geen dubbel werk:** PA-inzet van deelnemers en partners wordt benut; de MRA coördineert en verbindt, zonder mandaten van platforms, deelnemers en partners over te nemen, en zet capaciteit in waar het gezamenlijke belang speelt.

3.3 Inhoudelijk kader: drie thema's en een strategische basisinfrastructuur

De inhoudelijke kern van de positionering wordt gevormd door drie prioritaire thema's van de te weten:

- 1) **Een innovatieve regio:** tech & AI (inclusief media- en technologieketen en digitale autonomie).
- 2) **Een gezonde regio:** life sciences & health, incl. biotech (gezondheid als motor voor welzijn en economie).
- 3) **Een groene regio:** circulaire grondstoffen, industrie en energie (met focus op het Noordzeekanaalgebied als belangrijk industrieel ecosysteem).

Deze drie thema's rusten op strategische basisinfrastructuur die in de MRA feitelijk aanwezig is, nationaal doorwerkt en voor Nederlandse bedrijven en sectoren functioneert als een basisvoorziening. Deze fundamentele gaven de voornoemde thema's lading en moeten daarom worden meegenomen in en rekening worden gehouden met de positionering en lobby van de MRA:

- i) **Digitale infrastructuur en dataverbindingen:** met een internetknooppunt, datacenters, zeekeblen en daaraan verbonden cloud- en data-ecosystemen.
- ii) **Mainport- en logistieke functie van de regio:** met de aanwezigheid van de lucht- en zeehavens en andere multimodale knooppunten.
- iii) **Hoogwaardige (financieel-juridische en zakelijke) dienstverlening:** van belang voor veel bedrijven en sectoren in Nederland.
- iv) **Kennis- en talentecosysteem:** met universiteiten, Mbo- en Hbo-instellingen, (universitaire) ziekenhuizen, onderzoeksinstituten en een dynamisch startup- en scale-upklimaat, ondersteund door (inter)nationale talentinstroom en publiek-private samenwerkingsverbanden.

4. Het verhaal van de Metropoolregio Amsterdam

Nederland staat voor grote maatschappelijke opgaven die direct raken aan het verdienvermogen en de brede welvaart van ons land: technologische ontwikkeling en digitale autonomie, gezondheid en vergrijzing, de energie- en grondstoffentransitie, versterking van weerbaarheid en veiligheid en toenemende internationale concurrentie om talent, kapitaal en strategische waardeketen. De metropoolregio levert een belangrijke bijdrage aan het oplossen van die opgaven. De MRA levert aantoonbaar een grote bijdrage aan de nationale economie en aan het innovatievermogen van Nederland. De regio wil daarom als partner van het Rijk samenwerken aan het versterken van het duurzaam concurrentievermogen, met focus op drie thema's (gezond, innovatief, groen). Die thema's bouwen voort op wat in de MRA feitelijk aanwezig is en nationaal doorwerkt: een sterk kennis- en talentecosysteem en de economische strategische basisvoorzieningen van de regio (digitale infrastructuur, de mainport- en logistieke functie, hoogwaardige financieel-juridische en zakelijke dienstverlening, kennis- en talentecosysteem). Om die rol te kunnen blijven vervullen en te versnellen, zijn gerichte investeringen, voorspelbaar beleid, passende regelgeving en uitvoeringsafspraken nodig. De MRA levert daarbij een concrete en essentiële bijdrage: uitvoeringskracht, publiek-private samenwerkingen en een portfolio van proposities dat kan opschalen. Deze propositie is een paraplu voor bredere lobby-inzet op randvoorwaarden zoals wonen, bereikbaarheid, energie, drinkwater, stikstof en talent.

4.1 Samenwerking als basis

De MRA is in Den Haag geloofwaardiger wanneer zij niet primair als vragende regio optreedt, maar als samenwerkingspartner die nationale opgaven helpt realiseren. Dat vraagt om twee sporen: A) enerzijds aandacht voor interne samenwerking binnen de MRA (één verhaal, één werkwijze) en B) anderzijds aandacht voor externe samenwerking door gericht op te trekken met andere regio's en coalities. Die externe oriëntatie is ook van belang om in perceptie en toon afstand te nemen van een vermeend "Amsterdam-centrische" houding: minder nadruk op de eigen positie, meer op nationale meerwaarde, wederzijdse afhankelijkheden en regionale complementariteit. Daarmee wordt het frame "Randstad versus regio" doorbroken en worden de samenhang tussen regio's, de noodzaak van gezamenlijke investeringen en de strategische beleidskeuzes die daarbij horen beter zichtbaar. Dat betekent ook dat de MRA-lobby niet in de plaats komt van de inzet van deelnemers en partners, maar die verbindt en versterkt.

A) Interne samenwerking: één verhaal, één handreiking

- De Amec Board-thema's als gemeenschappelijke inhoudelijke kapstok; ROMs als mededragende partners voor investeringslogica, data en financiering.
- Quadruple-helix als uitvoeringsmotor maar ook als woordvoerder: overheid, kennisinstellingen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties trekken samen op in positionering en voorstellen.
- Heldere rolverdeling tussen MRA (coördinatie, gezamenlijke lijn), partners (inhoudelijke verdieping, projecten, netwerken) en individuele overheden (eigen dossiers en mandaten).
- Structurele afstemming met de thema's (en binnen de MRA-platforms) ruimte en mobiliteit: randvoorwaarden (MIRT, Nota Ruimte, energie-infra, woningbouw) - niet als bijzaak, maar als integraal onderdeel van het economisch verhaal.

B) Externe samenwerking: potentiële regionale en nationale coalities die Den Haag herkent

In Den Haag helpt het wanneer de MRA partnerschappen met andere regio's concreet maakt en niet op alle mogelijke coalities tegelijk inzet. Een realistische aanpak is om in 2026 een beperkt aantal coalities te verkennen waarmee structureel wordt opgetrokken. Daarbij is het belangrijk dat de MRA

de toon kiest van gezamenlijke opgaven en gedeelde baten, zodat de propositie niet wordt gezien als een stapeling van regionale claims. Te denken valt aan:

- **A2-/techcorridor Metropoolregio Amsterdam (Amsterdam-Haarlemmermeer-Haarlem-Almere-Hilversum) & Brainport Eindhoven:** koppeling van technologische kennisontwikkeling, digitale technologie en industriële toepassing; kansrijk als nationale en Europese propositie (uitkomsten van het corridoronderzoek worden in april 2026 verwacht).
- **‘LSH Golden Triangle’ Metropoolregio Amsterdam (Amsterdam-Haarlem-Haarlemmermeer), Leiden & Utrecht:** samenhangende propositie richting het Rijk denkbaar op life sciences & health, met focus op markttoegang, vergunningen, talent en (risico)financiering (waaronder een biotechfonds).
- **Mainport- en industrieoppositie Metropoolregio Amsterdam & regio Rotterdam:** complementariteit in goederenstromen, energie en internationale bereikbaarheid (Rotterdamse haven, de NZKG-industrieoppositie en luchthavens). Gezamenlijk optrekken waar nationale keuzes over infrastructuur en energie spelen, in samenhang met andere industriële clusters in Nederland.
- **Randstad-samenwerking Metropoolregio Amsterdam & Metropoolregio Rotterdam Den Haag:** gezamenlijke Randstad-propositie op de randvoorwaarden voor verdienvermogen en om te sturen op keuzes die nodig zijn voor het functioneren en versnellen van de economische kernregio’s.
- **Gerichte samenwerking met andere kansrijke regio’s:** dwarsverbanden verkennen met regio’s waar mogelijk onbenutte kansen liggen (bijv. Limburg, Groningen, Zeeland, Foodvalley/Wageningen, Noord-Holland Noord).

4.2 Wat de MRA te bieden heeft

De MRA is economisch relevant voor Nederland door schaal, diversiteit en internationale verwevenheid. De diversiteit binnen de metropoolregio loopt van digitale economie en media tot maakindustrie, logistiek, sierteelt, food, kennisintensieve zakelijke dienstverlening en nog veel meer. Onderstaande kerncijfers vormen de basis voor de gezamenlijke propositie. Om consistent en geloofwaardig te opereren, werken partners met een vaste set kerncijfers die jaarlijks wordt geactualiseerd (bijv. via de Economische Verkenningen MRA). Daarbij hoort een korte definitienotitie (o.a. overlap/afbakening tussen tech en zakelijke dienstverlening). Partners spreken per indicator één bron en één definitie af, zodat discussies over cijfers en mogelijke dubbeltellingen worden beperkt.

Niet alleen de omvang telt, ook de dynamiek: verkenningen laten zien dat de MRA de afgelopen jaren structureel harder groeit dan het landelijk gemiddelde (orde van grootte: rond de 3% per jaar) en concurrerend is met vergelijkbare Europese metropoolregio’s. Daarom moet de kernset ook een compacte Europese benchmark per thema omvatten (trend en positie), zodat de propositie niet alleen beschrijvend is, maar ook strategisch en vergelijkend.

Naast cijfers onderbouwt de MRA haar nationale betekenis met de vermelding van een selecte set strategische basisinfrastructuur en instituties, zoals AMS-IX, Amsterdam UMC/VUmc, Amsterdam Science Park, luchthavens Schiphol en Lelystad, Port of Amsterdam, de energiehaven bij IJmuiden, de nationale supercomputer Snellius, Mediapark Hilversum, High Tech Campus Almere, Haven Flevokust, en meer.

Kernindicator	Waarde
Inwoners	circa 2,6 miljoen
Banen	circa 1,5 miljoen
Bruto regionaal product (BRP)	circa €205 miljard
Aandeel in Nederlands BBP	circa 21% (21,3%)
Regionale jaarlijkse economische groei	circa 3%
Banen in tech	circa 139.000
Startups en scaleups	circa 4.800
Banen in specialistische zakelijke dienstverlening	circa 146.000
Studenten	circa 115.000 MBO, 55.000 HBO, 70.000 WO

4.3 Drie thema's en strategische basisinfrastructuur

Vanuit deze brede economische basis focust de MRA in de positionering op drie thema's: 1) innovatieve regio (Tech & AI), 2) gezonde regio (Life Sciences & Health incl. Biotech) en 3) groene regio (Circulaire grondstoffen, industrie en energie). Deze thema's sluiten aan bij nationale ambities rond productiviteit, innovatie, gezondheid, weerbaarheid en de energie- en grondstoffentransitie (o.a. in het coalitieakkoord 2026–2030 en in de rapporten van Wennink, Draghi en Letta). Onderstaand zijn per thema enkele voorbeelden opgenomen van mogelijke uitwerking: een propositie (wat de MRA bijdraagt aan de nationale opgave), de regionale ecosystemen waarop die propositie steunt, en de wijze waarop deze in de komende periode kan worden onderbouwd en geconcretiseerd via randvoorwaarden en lopende onderzoeken/trajecten. De voorbeelden zijn illustratief en niet uitputtend.

Thema 1 Innovatie: Tech & AI - innovatie, digitale economie en autonomie

De MRA heeft een breed technologieprofiel, met sterke posities in meerdere delen van de digitale keten: van connectiviteit en data-infrastructuur tot software, platforms en toepassingen in media, financiële dienstverlening, zorg en industrie. Het omvat daarmee vrijwel alle lagen van de 'tech stack' (de keten van infrastructuur en data tot software en toepassingen). Die diversiteit maakt de regio minder afhankelijk van één sector, maar vraagt voor onze positionering wel om scherpte: hoe kan de kracht van de MRA herkenbaar zijn en welke randvoorwaarden horen daarbij? Te denken valt aan:

- **Propositie richting Den Haag:** technologie in dienst van mens en maatschappij (publieke waarden en toepassingen centraal). Tegelijk biedt de MRA een aantrekkelijk vestigings- en opschalingsklimaat voor techbedrijven die bijdragen aan economisch verdienvermogen. Strategisch accent: digitale autonomie, economische weerbaarheid en strategische autonomie, inclusief AI & data, kwantum en dual-use-toepassingen.
- **Regionale ecosystemen en mogelijke coalities:** samenhang tussen onder andere Amsterdam (o.a. Science Park, Zuidas en het internetknooppunt), Haarlemmermeer/Haarlem (o.a. Schiphol-regio en bedrijvencusters), Almere (ontwikkeling van High Tech Campus met de semiconductor-sector), Lelystad (hyperconnectiviteitscluster, dataverbindingen en combinatie met Flevokust) en

Hilversum (media- en technologie industrie middels het "Media Innovation District"), met een potentiële verbinding via de A2-/tech-corridor richting Eindhoven/Brainport.

- **Onderbouwing en randvoorwaarden (actiepoint):** benut het lopende onderzoek van de Amec Board naar de A2-/tech-corridor Metropoolregio Amsterdam – Brainport Eindhoven (uitkomsten verwacht in april 2026) om de contouren van een gezamenlijke propositie richting Den Haag en Brussel te verkennen. Werk de gezamenlijke ambities uit en positioneer deze in het licht van de ambities van kabinet-Jetten I (strategische autonomie, sleuteltechnologieën en versterking van het verdienvermogen). Breng daarbij de bijbehorende randvoorwaarden scherp in kaart, zoals talent, netcapaciteit, zeekabels en datacenters, ruimtelijke inpassing en vergunningverlening. Gebruik tevens bestaand onderzoek om preciezer te onderbouwen waar de technologische onderscheidende kracht van deze regio ligt en hoe die nationaal en Europees kan worden verzilverd. Verken de mogelijkheid om dit te verbinden aan de lessen en vervolgstappen uit het lopende Amsterdamse profileringstraject "Amsterdam Innovates for People" en verken hoe kennisinstellingen, onderzoeksclusters en innovatieve bedrijven in de metropoolregio beter kunnen worden samengebracht en aangesloten op de verwachte Rijksagenda voor innovatie op het terrein van veiligheid en weerbaarheid (brief verwacht voor de zomer). Juist op dit terrein zullen de komende jaren via diverse investeringsvehikels substantiële innovatiemiddelen beschikbaar komen, oplopend tot meerdere miljarden. Betrek daarbij ook de bevindingen van de kwartiermaker dual-use van ROM InWest, die in het voorjaar worden verwacht en nader zicht moeten geven op de potentie van de regio.

Thema 2 Gezond: Life Sciences & Health (incl. Biotech) - gezondheid, biotech en innovatie in zorg

De MRA heeft een breed life sciences & health-ecosysteem en relevante posities in zorginnovatie en biotech, maar het profiel richting Den Haag is nog onvoldoende eenduidig en versnipperd. Een overtuigend verhaal verbindt gezondheid expliciet aan brede welvaart (gezondheidsverschillen, arbeidsproductiviteit, kwaliteit van leven) en aan economische kansen (biotech, medtech, data-gedreven zorg). Te denken valt aan:

- **Propositie richting Den Haag:** gezondheid als motor voor welzijn en verdienvermogen, met zorginnovatie en strategische autonomie (ontwikkeling en opschaling in eigen land) als kern.
- **Regionale ecosystemen en mogelijke coalities:** de "Golden Triangle" van life sciences & health tussen de Metropoolregio Amsterdam (Amsterdam-Haarlem-Haarlemmermeer), Leiden en Utrecht, in aansluiting op landelijke programma's en de verdere planuitwerking van Nexus voor rode biotech (investeringsvoorstel uit het Wennink-rapport). In de regio dragen kennisinstellingen en partners daarnaast bij aan versterking van de financieringsketen, onder meer via fondsontwikkeling voor biotech. Illustratieve voorbeelden zijn helix-samenwerkingen zoals "MRA met Hart" en het initiatief "Healthy Buildings".
- **Onderbouwing en randvoorwaarden (actiepoint):** werk toe naar één gezamenlijk gedragen PA-propositie voor Life Sciences & Health, waarin de nationale baten, de concrete investeringsvraag en de belangrijkste beleidsknelpunten scherp zijn uitgewerkt,

in afstemming met onder meer Amsterdam UMC, de VU en andere maatschappelijke organisaties. Zorg dat deze propositie aansluit bij de ambities van kabinet-Jetten I. Breng daarbij systematisch de benodigde randvoorwaarden in kaart, waaronder markttoegang (inkoop en toelating), vergunningverlening, beschikbaarheid van talent en toegang tot (risico)financiering. Verken ook hier eventuele aansluiting op de vervolgstappen uit "Amsterdam Innovates for People".

Thema 3 Groen: Circulaire grondstoffen, industrie en energie - toekomstbestendige industrie

Het Noordzeekanaalgebied (NZKG) en andere strategische bedrijventerreinen in de MRA vormen een belangrijk industrieel ecosysteem met potentie op circulaire en kritieke grondstofstromen, energie-infrastructuur en innovatie in industriële clusters, maar de positionering van dit gebied is momenteel versnipperd richting Den Haag. De lobby wordt sterker als het kansenverhaal van het ecosysteem in gezamenlijkheid wordt uitgedragen en verbonden wordt aan een realistische knelpuntenagenda (netcongestie, stikstof, ruimte, energie-infra, incl. de onderlinge relaties) en aan nationale doelen rond klimaat, leveringszekerheid en strategische autonomie. Te denken valt aan:

- **Propositie richting Den Haag:** het NZKG als industrieel ecosysteem dat bijdraagt aan nationale energietransitie, circulaire economie, leveringszekerheid van kritieke grondstoffen en strategische autonomie (bijv. "Port of Energy"), met publiek-private samenwerking als basis en aansluiting op bestaande programmabureaus en samenwerkingsprogramma's. De bijna afgeronde industriepropositie NZKG 2026 'Met groene energie naar een toekomstbestendige industrie' vormt hiervoor het vertrekpunt.
- **Regionale ecosystemen en mogelijke coalities:** vertaal het NZKG naar een breder regionaal en maatschappelijk verhaal (niet alleen industrie, maar bijdrage aan betaalbare energie, banen, innovatie en verduurzaming) en leg expliciet meer de verbinding binnen de MRA-deelregio's en andere regio's binnen Nederland, zoals de regio Rotterdam.
- **Onderbouwing en randvoorwaarden (actiepunt):** het Programmabureau NZKG werkt aan een gedragen public-affairsplan. De MRA kan verkennen om hierop aan te sluiten en dit te benutten als vertrekpunt voor verdere uitwerking, met als doel de inzet expliciet te verbinden aan zowel de economische ambities van de Metropoolregio als aan de prioriteiten van kabinet-Jetten I.

Fundament: strategische basisinfrastructuur

Zoals bovenstaand benoemd bouwen de drie thema's voort op strategische basisinfrastructuur die feitelijk aanwezig is in de MRA: digitale infrastructuur en dataverbindingen, de mainport- en logistieke functie van de metropoolregio, hoogwaardige (financieel-juridische en zakelijke) dienstverlening en het kennis- en talentecosysteem. Deze fundamenten zijn politiek en economisch relevant omdat zij structureel doorwerken in de Nederlandse economie en omdat veel andere regio's en sectoren er direct of indirect van profiteren. Daarmee vormen zij een belangrijk onderdeel van de positionering van de MRA. In de uitwerking gebruiken we de fundamenten primair als feitelijke onderbouwing; alleen waar concrete beleidskeuzes of randvoorwaarden spelen kiezen we gericht voor gezamenlijke lobby-inzet. Te denken valt aan:

- **Propositie richting Den Haag:** de fundamenteën als nationale "basisvoorzieningen" die verklaren waarom de drie thema's in de MRA kunnen landen en opschalen; positioneer ze feitelijk en terughoudend, als basis voor gezamenlijke opgaven en investeringskeuzes.
- **Regionale ecosystemen en mogelijke coalities:** maak het onderscheid zichtbaar tussen elementen die vooral het bestaande ecosysteem duiden (bijv. Zuidas - context) en onderdelen waar concrete beleidskeuzes, randvoorwaarden en afspraken met Den Haag spelen en dus een gezamenlijke inzet nodig kan zijn (bijv. datacenters).
Onderbouwing en randvoorwaarden (actiepunten): voor consistentie is een kort gezamenlijk handeldskader nodig waarin partners de feitelijke lijn op deze strategische basisinfrastructuur vastleggen: wat omvatten deze fundamenteën, waarom zijn ze nationaal relevant, welke onderdelen blijven primair ter context en vragen daarmee geen actieve lobby, en wanneer kiest de MRA wel voor een gezamenlijke lobby-inzet (incl. wat wel en niet het gezamenlijke verzoek is).

4.4 Wat hebben wij nodig van Den Haag: richtinggevende ontwikkel- en investeringsagenda

De drie thema's en de strategische basisinfrastructuur geven richting aan het inhoudelijke verhaal van de MRA. Om dit verhaal richting Den Haag verder te laden, is daarnaast een gedeeld beeld nodig van wat al loopt aan ontwikkelingen- en investeringen, waar kansen en belemmeringen liggen en welke keuzes, randvoorwaarden of ondersteuning vanuit het Rijk daarvoor relevant zijn. Zo kan de lobby stapsgewijs worden verbonden aan concrete vraagstukken in beleid, uitvoering en investeringen. Het is niet de bedoeling om een alomvattende wensenlijst met investeringsbehoeften te maken, maar een agenda die als hulpmiddel kan dienen om zichtbaar te maken waar nationale keuzes, samenwerking en ondersteuning nodig zijn om de bijdrage van de regio te verzilveren.

- **Ontwikkel- en investeringsagenda (actiepunten):** werk toe naar een selectief en richtinggevend overzicht van kansrijke ontwikkelingen, relevante beleidskeuzes en programmatische vraagstukken, en randvoorwaarden of knelpunten die in Den Haag aandacht vragen. Daarbij kan in beeld worden gebracht waar de regio zelf al op inzet, welke bijdrage de regio kan leveren en op welke punten aanvullende keuzes, afstemming of ondersteuning van Rijk - en waar relevant de EU - nodig zijn. Uitgangspunt is dat dit aanvullend is op en aansluit bij bestaande trajecten en agenda's, zoals NOVEX-RIA MRA, MIRT en regionale en sectorale programma's. Deze bestaande trajecten dienen eerst goed in kaart te worden gebracht. Het doel is niet om die te vervangen, maar om scherper zichtbaar te maken waar nog blinde vlekken, verbindende opgaven of aanvullende handelingsperspectieven liggen.

4.5 Doorkijk naar Brussel

Een deel van de randvoorwaarden onder de drie thema's en de strategische basisinfrastructuur wordt mede bepaald door Europese regelgeving, staatssteunkaders en Europese financiering en subsidies. Deze kaders werken direct door in Nederlandse keuzes over tempo, investeringszekerheid en uitvoerbaarheid. Daarom is dit óók Haagse lobby: de MRA moet borgen dat de inzet van het Rijk richting Brussel aansluit bij regionale prioriteiten en deze niet onbedoeld beperkt.

- **Inzet op relevante dossiers:** momenteel loopt de discussie over het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) vanaf 2028, inclusief voorstellen om cohesiefondsen (o.a. EFRO) te integreren in nationale partnerschapsplannen. Daarnaast zijn er andere relevante Europese trajecten, zoals de aangekondigde Innovation Act van de Europese Commissie. Het beïnvloeden en volgen van deze

dossiers moet onderdeel worden van de PA-strategie; op een later moment moet het gezamenlijke lobbyverhaal dan ook vertaald worden naar een Brussel-gerichte propositie.

- **Vaste afstemmingslijn Den Haag-Brussel:** voorgesteld wordt om ook een structureel overleg in te plannen tussen de relevante Rijkslobbyisten binnen de MRA en degenen in Brussel (minimaal per kwartaal). Doel: Europese ontwikkelingen tijdig vertalen naar Haagse besluitvorming (en omgekeerd) en gericht input leveren op momenten waarop Nederland zijn EU-positie bepaalt (voorbereiding, onderhandelingen, implementatie).

5. Aandachtspunten voor consistentie en effectiviteit

De inzichten van de afgelopen maanden laten zien dat, om effectief te zijn in Den Haag, meer nodig is dan een eenduidige PA-strategie. Het vraagt om consistente messaging, het kunnen pakken van momentum door voorspelbaar handelen - ook wanneer onderwerpen politiek gevoelig zijn binnen de regio zelf - en een intern proces van samenwerking en besluitvorming dat voortgang mogelijk maakt. Daarnaast vraagt het om actieve zichtbaarheid en aanwezigheid in Den Haag: herkenbaarheid en invloed op een dossier ontstaan niet vanzelf, maar worden opgebouwd door structureel en consequent aan tafel te zitten.

5.1 Belangrijkste uitdagingen en kansen in de economische lobby

Onderstaande punten zijn in gesprekken met partners en in eerdere presentaties als potentiële knelpunten benoemd.

- **Spanning tussen gezamenlijke en individuele profilering:** de MRA-lobby moet dienstbaar zijn aan de inzet van deelnemers en partners en deze verbinden en versterken. Tegelijkertijd vraagt dit van alle betrokken partijen de bereidheid om het gezamenlijke verhaal op bepaalde onderdelen voor de eigen profilering te plaatsen. Dat is in de praktijk niet vanzelfsprekend: binnen de regio gaan meerdere overheidsorganisaties, lobbyfuncties en ambtelijke PA-teams vaak met vergelijkbare boodschappen op pad, terwijl zij elkaar in Den Haag op dezelfde dossiers en in dezelfde netwerken tegenkomen. Dit hoeft geen probleem te zijn, maar zonder stevige onderlinge afstemming ontstaat het risico dat binnen de regio dezelfde wedstrijd naast elkaar wordt gespeeld en dat spanning ontstaat tussen gezamenlijke lobby en afzonderlijke positionering. Juist daarom is een hecht ambtelijk samenspel cruciaal: PA-teams moeten zoveel mogelijk als een geheel opereren, signalen vroeg delen, verschillen tijdig adresseren en waar mogelijk ambtelijk afvangen, zodat ook bestuurders beter vanuit een gezamenlijke lijn kunnen opereren.
- **Meerstemmigheid op gevoelige dossiers:** op onderwerpen als bijvoorbeeld Schiphol, datacenters, expats/internationaal talent, Tata Steel/NZKG en de Zuidas bestaan uiteenlopende posities en parallelle lobby's. Dat hoeft niet te worden gladgestreken, maar vraagt wel om onderlinge afstemming: elkaar tijdig informeren over standpunten, lijnen en acties om verrassingen en tegenstrijdige signalen richting Den Haag te voorkomen. De opgave is hier dus niet uniformiteit, maar voorspelbaarheid.
- **Perceptie "Amsterdam-centrisch":** risico dat de MRA-propositie extern te eenzijdig wordt gelezen ("arrogant") en daardoor minder draagvlak krijgt. Dit vraagt om discipline in positionering en taalgebruik: steeds moet zichtbaar zijn dat de inzet de bredere metropoolregio betreft en dat de regio complementair is aan de nationale opgaven.
- **Frame "Randstad versus regio":** in Den Haag en de media wordt dit frame regelmatig gehanteerd, waardoor een MRA-propositie sneller kan worden uitgelegd als onevenwichtig of als claim ten koste van andere regio's. Dit vraagt wederom om een consequente positionering vanuit nationale meerwaarde en complementariteit: de inzet moet worden geframed als bijdrage aan Nederland, in samenhang met andere regionale ecosystemen, en niet als concurrentie om voorrang.
- **Onbekendheid van de MRA:** wie namens wie en over wat spreekt is voor beleid- en besluitvormers in Den Haag niet altijd duidelijk, wat het risico op versnippering en onduidelijkheid vergroot. Dit vraagt om herkenbare rolverdeling en een duidelijk aanspreekpunt.
- **Overlap in rollen en mandaat:** onduidelijkheid over wie inhoudelijk de PA-prioriteiten bepaalt, wie woordvoerder is, hoe escalatie plaatsvindt bij acute vragen uit Den Haag en hoe afstemming wordt georganiseerd wanneer belangen of boodschappen elkaar raken. Dit vraagt om heldere werkafspraken.

- **Brede welvaart soms te impliciet:** risico dat het thema "verdienvermogen" wordt gelezen door (interne) stakeholders als groei om de groei, terwijl de lobbyinzet juist gaat over maatschappelijke baten. Dit vraagt om een consequente inhoudelijke koppeling tussen economisch profiel en publieke waarde, zodat steeds zichtbaar is dat het gaat om banen, innovatie, bereikbaarheid, bestaanszekerheid, duurzaamheid en de kwaliteit van de leefomgeving.

Al met al liggen er vooral kansen. De MRA is per definitie divers en dat is juist wat de metropoolregio krachtig maakt: van stedelijke concentraties tot meer landelijke delen, van mainport- en industriezones tot media, technologie, kennis, onderwijs en ontwikkelruimte op de oostflank. De opgave is daarom met name om deze in een gezamenlijke lobby-inzet productief te maken. Dat vraagt om een werkwijze waarin partijen elkaar tijdig informeren, hun inzet op elkaar afstemmen en de MRA-lobby functioneert als verbindend en versterkend kader voor de belangenbehartiging van deelnemers en partners. Den Haag is gewend aan coalities en meerstemmigheid, mits daarachter ordening, voorspelbaarheid en discipline schuilgaan. Juist een regio die haar diversiteit weet te verbinden aan een herkenbare gezamenlijke lijn, kan aan geloofwaardigheid en invloed winnen.

5.2 Plan van aanpak voor consistentie

Uitgangspunt is: verschillen organiseren. Het is niet realistisch om interne verschillen eerst inhoudelijk op te lossen. Wel is het nodig dat de MRA voorspelbaar handelt en dat kernboodschap en positionering consistent terugkomen in gesprekken, brieven, werkbezoeken en media. Dat vraagt om twee samenhangende lagen: A) een messaging house (inhoud) en B) een handelingskader (proces) voor onderwerpen waar geen gezamenlijke inhoudelijke positie bestaat.

A) Messaging house (inhoud)

Voorgesteld wordt dat de MRA werkt met een gezamenlijk messaging house: een compact overzicht van kernboodschap, subboodschappen en feiten (data; voorbeelden). Het is geen vast script, maar een hulpmiddel waarmee verschillende vertegenwoordigers een herkenbaar regionaal verhaal kunnen vertellen, met flexibiliteit en ruimte voor diversiteit. Het messaging house is een intern document dat: versnippering en ad-hoc boodschappen voorkomt; snelle, consistente reacties op Haagse vragen mogelijk maakt; herkenbaarheid over tijd borgt (zelfde kernwoorden, feiten en verzoeken). Het messaging house is opgebouwd (van "dak naar beneden") en bestaat uit:

- **Kernboodschap:** één hoofdboodschap die in elk gesprek terugkomt ("Investeren in Nederland is investeren in de Metropoolregio Amsterdam")
- **Subboodschappen:** een beperkt aantal boodschappen die de kernboodschap dragen, geordend langs de drie thema's en strategische basisinfrastructuur.
- **Feitenbasis:** per (sub)boodschap een vaste set kernfeiten/kerncijfers en definities.
- **Illustraties:** enkele voorbeelden/proposities die het verhaal concreet maken.
- **Lobbypunten en verzoeken:** per (sub)boodschap concrete vragen aan Den Haag.

Actiepunt: een messaging house gezamenlijk vullen en vaststellen, en daarna periodiek actualiseren (bijv. jaarlijks gekoppeld aan de Economische Verkenningen). Het wordt gevuld vanuit deze strategie (thema's/fundamenten), een ontwikkel- investeringsagenda, en de governance- en werkafspraken - zodat bestuurders en partners één compleet pakket hebben.

B) Handelingskader voor onderwerpen zonder consensus (proces)

Voor dossiers zonder consensus worden vooraf procesafspraken gemaakt. Juist daarover komen in Den Haag vragen ("wat is het standpunt van de MRA op onderwerp X?"). Zonder afspraken ontstaat risico op tegenstrijdige signalen. Het handelingskader maakt de MRA voorspelbaar: inhoudelijk eenduidig waar het kan, en procedureel helder waar dat niet kan (bijv. Schiphol, internationaal talent/expats, Tata Steel). Daarmee worden regionale verschillen niet ontkend, maar bestuurbaar gemaakt.

Voorgesteld wordt om een lijst op te stellen van onderwerpen waarvoor dit geldt, met per onderwerp vastgelegd:

1. **Gezamenlijke basis:** neutraal en feitelijk overzicht van de belangen.
2. **Mandaat bij leden:** waar geen gezamenlijke positie mogelijk is, spreekt de MRA als koepel niet inhoudelijk; leden spreken vanuit eigen mandaat en de MRA verwijst daar expliciet naar.
3. **Procesafpraak:** nieuwe vragen uit Den Haag worden volgens een vaste route geagendeerd en afgehandeld binnen de MRA.

Actiepunt: voorgesteld wordt de lijst van onderwerpen vast te stellen, per onderwerp de route kiezen en een korte Q&A opstellen op basis van afgesproken feiten.

5.3 Wat dit vraagt van houding en taal

De effectiviteit van de lobby wordt mede bepaald door toon en discipline in taalgebruik:

- **Dienstbaar maar actief:** spreken vanuit partnerschap en bijdrage aan Nederland; maar wel actief, positief en ambitieus.
- **Realistische toon:** data en feiten benoemen; geen superlatieven.
- **Consistent in kernwoorden maar adaptief:** (duurzaam) verdienvermogen, concurrentievermogen, brede welvaart, weerbaarheid, uitvoeringskracht, partnerschap. Maar wel steeds in de taal van Den Haag.
- **Regionale diversiteit zichtbaar maken:** voorbeelden uit meerdere deelregio's (niet alleen Amsterdam).

6. Uitvoering: governance, coördinatie, mandaat en planning

De gezamenlijke PA-functie is in opbouw. De afgelopen periode laat zien dat inhoud en governance niet los van elkaar kunnen worden georganiseerd: zonder duidelijk mandaat en rolverdeling ontstaat versnippering; zonder inhoudelijke scherpheid ontstaat een lege coördinatielaag. Onderstaande governance is bedoeld als minimale set werkafspraken om de bestaande organisatie stapsgewijs te versterken tot een efficiënt gecoördineerd PA-instrument voor het overkoepelende thema economie en als paraplu voor de samenhang met andere dossiers.

6.1 Basisprincipes

- **Aansluiting op bestaande rollen en structuren:** beter benutten en formaliseren van wat al is gestart, met minimale nieuwe overleglagen. De platforms en portefeuillehouders blijven leidend op hun eigen inhoudelijke lobby-inzet.
- **Gesprekken en werkbezoeken:** bij gesprekken met en werkbezoeken van politieke stakeholders wordt de delegatie per onderwerp samengesteld (betrokken gemeenten/provincies en waar passend Amec Board, ROM InWest, Horizon Flevoland en andere partners), zodat inhoud en mandaat samenkomen.
- **Transparantie en discipline:** partners weten of zijn geïnformeerd over wat gezamenlijk wordt opgepakt (kader, prioriteiten, boodschappen) en wat niet. Waar lobbydruk toeneemt of boodschappen elkaar raken, worden rollen en prioriteiten expliciet afgestemd met een duidelijke taak voor de MRA-directie.

6.2 Governance-structuur (rollen, taakverdeling en woordvoering)

Onderstaand staat een voorstel voor een minimale governance rond de economische positionering. Uitgangspunt is: benut bestaande gremia, organiseer inhoudelijke afstemming via Platform Economie (DO/BO) in nauwe samenwerking met Amec Board, ROM InWest en Horizon Flevoland, en stem structureel af met de Platforms Mobiliteit en Ruimte. Trek op met de economische "quadruple helix" via de Amec Board en de ROMs.

Heldere rolverdeling is niet alleen intern noodzakelijk, maar bepaalt ook hoe de MRA in Den Haag wordt herkend: wie spreekt namens wie, met welk mandaat, en via welke woordvoerders op welke dossiers. Dit vraagt om keuzes in woordvoering en dragerschap. Wie dragen het verhaal inhoudelijk en wie bestuurlijk, zichtbaar en gezaghebbend, richting Kamer, kabinet en departementen?

- **MRA-bestuur:** eigenaar van de PA-strategie; kaderstellend, toezichhoudend en bekrachtigend. De portefeuillehouder PA is bestuurlijk aanspreekpunt voor de PA-strategie.
- **Platform Economie / BO Platform Economie¹:** inhoudelijk opdrachtgever voor de economische positionering; bepaalt samen met de Amec Board, ROM InWest en Horizon Flevoland de inhoudelijke verhaallijnen en prioriteiten binnen het economisch domein.
- **Bestuurlijk aanspreekpunt(en) BO Platform Economie:** het aanstellen van een portefeuillehouder en bestuurlijk boegbeeld voor de lobby-inzet op de economische thema's en opgaven. Diegene vormt namens de MRA het herkenbare gezicht op het economisch dossier in Den Haag (bijv. ondertekening brieven en aanwezigheid tijdens werkbezoeken en events), koppelt terug aan

¹ De Amec Board is deelnemer aan DO en BO Platform Economie; over eventuele deelname van ROMs wordt nog gesproken.

MRA-bestuur en BO, en borgt samenhang in inzet en woordvoering, vergelijkbaar met hoe dat gaat in de andere platforms (evt. invulling met meerdere personen, verdeeld over de drie thema's).

- **Platforms en PHO's:** leidend in de concrete lobby-inzet vanuit hun eigen ambities en mandaten; bepalen de passende governance onder de paraplu van deze PA-strategie.
- **MRA PA-kernteam (MRA-directie):** eerste (ambtelijk) aanspreekpunt richting Den Haag; regie op uitvoering van acties, planning en follow-up, en ondersteuning van de concrete lobby-inzet van de platforms, deelnemers en partners.
- **MRA-partners (Amec Board, ROM InWest, Horizon Flevoland):** inhoudelijke verdieping, data en netwerk; leveren input op propositie, projecten en contacten; dragen bij aan publiek-private coalities en lobbyactiviteiten.
- **MRA PA-adviseursnetwerk:** aanvullende expertise en netwerk; sparring en ondersteuning op dossiers; productie van lobby-inzet.

Actie: de precieze invulling van rollen, woordvoering en werkafspraken wordt met de betrokken partijen verder uitgewerkt en vastgelegd.

6.3 Benodigde afspraken en middelen

- **Structurele PA-capaciteit:** 2 fte bij de MRA-directie (zoals bestuurlijk beoogd) als kern voor ondersteuning, coördinatie en uitvoering.
- **Tijdsinvestering partners:** vaste liaison-inzet vanuit grote deelnemende gemeenten, Amec Board, ROM InWest en Horizon Flevoland voor inhoudelijke verdieping, data en follow-up.
- **Vastgesteld overlegritme:** afstemming op wekelijkse, maandelijkse, reguliere en kwartaaloverleggen tussen de verschillende gremia.
- **Stakeholdermap Den Haag:** Kabinet (bewindspersonen), Tweede- en Eerste Kamer (commissies/woordvoerders), departementen (DG's/directies), uitvoerders en koepels; eigenaar per relatie.
- **Geïntegreerde lobbykalender:** koppeling begrotingscyclus + debatten + relevante momenten; koppeling met lobbyacties.

6.4 Acties 2026

Onderstaande acties zijn de eerste uitwerking van de strategie voor 2026. Ze zijn geordend naar logische volgorde en afhankelijkheden. De concrete timing wordt verwerkt in de geïntegreerde lobbykalender en bijgesteld op basis van politieke actualiteit en beschikbare capaciteit.

1. **Mandaat en opdrachtgeverschap organiseren:** met als resultaat een bestuurlijk kader, heldere rolverdeling en afstemming tussen MRA-bestuur, BO en DO Platform Economie.
2. **PA-kernteam MRA-directie inrichten:** met als resultaat een functionerend MRA-lobbyteam en regie op uitvoering, inclusief de benodigde capaciteit om omschreven acties, producten en planning uit te werken.
3. **Ontwikkel- en investeringsagenda v1 opstellen:** met als resultaat een eerste verkenning naar een selectief en richtinggevend overzicht van ontwikkel- en investeringsvoorstellen, afgestemd met bestaande agenda's en lopende investeringen (o.a. NOVEX-RIA).

4. **Messaging house v1 ontwikkelen:** met als resultaat een eerste versie van de boodschappen- en talking-points met kerncijfers, vaste subboodschappen en lobbypunten per thema, die vervolgens periodiek wordt geladen en geactualiseerd.
5. **Handelingskader voor onderwerpen zonder consensus vaststellen:** met als resultaat procesafspraken voor politiek gevoelige dossiers (routes, woordvoering en Q&A) zodat de MRA voorspelbaar en eenduidig kan handelen waar mogelijk.
6. **Handelingskader strategische basisinfrastructuur uitwerken:** met als resultaat een eenduidig feitenkader over de fundamenteën (digitale infrastructuur, mainport, hoogwaardige dienstverlening, kennis & talent), inclusief afspraken over wat wel en niet tot actieve lobby behoort.
7. **Drie thema's inhoudelijk laden:** met als resultaat per thema een aangescherpte propositie, gevoed door een mogelijke ontwikkel- en investeringsagenda, het handelingskader op de strategische basisinfrastructuur, lopende innovatie- en transitieagenda's en verkenningen van regionale proposities (A2-/techcorridor, LSH Golden Triangle, NZKG), inclusief aansluiting op weerbaarheid en strategische autonomie waar relevant.
8. **Kerncijfers, definities en EU-benchmark v1 actualiseren:** met als resultaat vastgestelde kerncijfers en definities per thema, inclusief Europese vergelijking en trends, afgestemd met partners.
9. **Stakeholdermap Den Haag v1 opstellen:** met als resultaat een overzicht van relevante woordvoerders en medewerkers in de Tweede Kamer, kabinetsleden, ambtenaren en overige stakeholders.
10. **Geïntegreerde lobbykalender v1 opstellen:** met als resultaat een kalender met politieke cyclus en besluitmomenten (o.a. coalitieakkoord, begrotingscyclus, debatten), relevante events en de koppeling naar acties en producten uit dit plan.
11. **Afstemmingslijn Den Haag-Brussel inrichten:** met als resultaat een structurele werkwijze voor afstemming over EU-dossiers, calls, staatssteun en MFK, inclusief rolverdeling en een duidelijke signaalfunctie richting partners.